

**УНІВЕРСИТЕТ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ**

**ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
(22 лютого 2024 року)**

№95

Переяслав – 2024

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
**«ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

22 лютого 2024 року

Вип. 95

Збірник наукових праць

Переяслав – 2024

УДК 001(477)«19/20»
ББК 72(4Укр)63
В 54

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
«Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук.
праць. Переяслав, 2024. Вип. 95. 92 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В. П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л. М. – кандидат географічних наук, доцент

Євтушенко Н. М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С. М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Носаченко В. М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Руденко О. В. – кандидат психологічних наук, доцент

Скляренко О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Солопко І. О. – кандидат фізико-математичних наук, доцент

Юхименко Н. Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Рада молодих учених університету
©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ

УДК 331;334;368

Артем Коваленко, Ольга Владимир
(Тернопіль)

ОСНОВНІ РИЗИКИ, З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ ГОСТИННОСТІ, ПОДОРОЖЕЙ І ВІДПОЧИНКУ

У статті розглянуто основні види ризиків, з якими стикаються організації бізнесу гостинності, подорожей та відпочинку. Проведено оцінку та порівняння топ-10 поточних та стратегічних ризиків за сучасних умов діяльності. Наголошено на основних завданнях, пов'язаних із мінімізацією рівня ризиків задля збереження бізнесу гостинності та забезпечення умов для його процвітання.

Ключові слова: індустрія гостинності, ризики, пандемія, війна, стихійні лиха стратегія розвитку.

The article examines the main types of risks faced by hospitality, travel and recreation business organizations. An assessment and comparison of the top 10 current and strategic risks under modern operating conditions was carried out. The main tasks related to minimizing the level of risks to preserve the hospitality business and ensure the conditions for its prosperity were emphasize.

Key words: hospitality industry, risks, pandemic, war, natural disasters, development strategy.

З 2021 року світова індустрія гостинності, подорожей і відпочинку демонструє деякі ознаки відновлення. Незважаючи на це, гостинність залишається однією з галузей, які найбільше постраждали від пандемії, і, через низку ключових проблем зумовлених війною росії проти України, залишається однією з найповільніших у відновленні (рис.1).

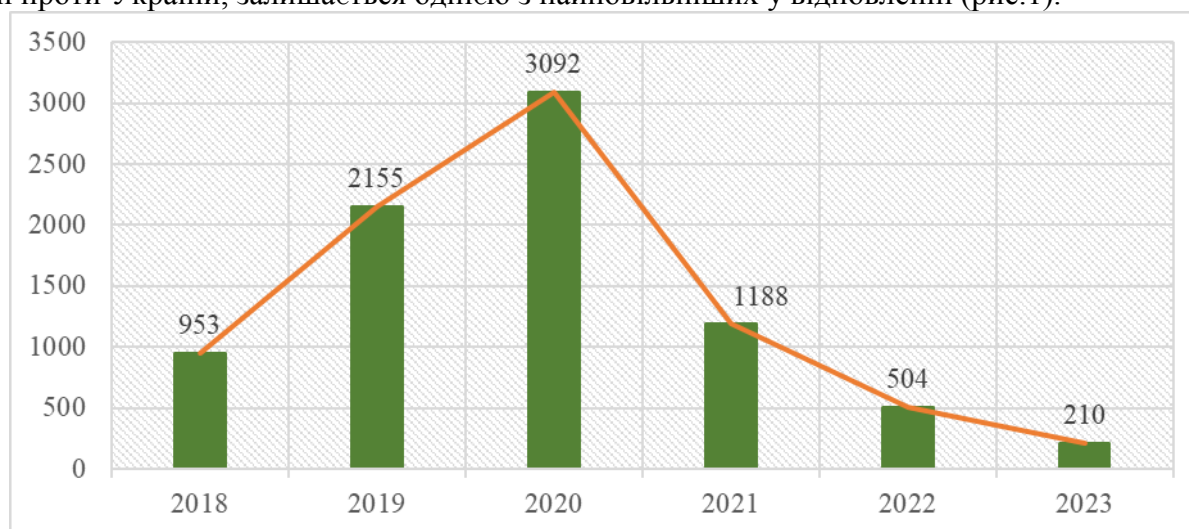

Рис. 1. Розвиток малого бізнесу у сфері ресторанного господарства України за кількістю відкритих ФОП, 2018-2023 рр. [3, 5]

Оскільки бізнес-модель гостинності в основному побудована на особистому досвіді, для працівників на першому місці існує небагато можливостей віддаленої роботи. Отже, велика частина робочої сили до пандемії залишила галузь заради більш високооплачуваної роботи та більш гнучких можливостей дистанційної або гібридної роботи. Це призвело до того, що роботодавці сфери гостинності не мають достатньо персоналу, оскільки вони прагнуть досягти рівня обслуговування до пандемії та прагнуть до зростання. Галузь відповіла на ці

виклики робочої сили, зосередившись на підвищенні ефективності та продуктивності, адаптуючись до мінливого середовища.

Відновлення також було нерівномірним: особистий і розкішний туристичний бізнес поживавився відносно швидко після зняття обмежень, пов'язаних з пандемією, тоді як сегмент ділових і групових подорожей відстав. І оскільки гості подорожують з усіх куточків земної кулі, бізнес гостинності у певному місці все ще може залежати від динаміки, що розвивається в усьому світі.

У дослідженні 2023 року індустрія гостинності поставила кібератаку та витік даних на перше місце серед поточних ризиків, порівняно з четвертим у 2021 році. Кіберризик є головним ризиком для готельних компаній та ігрових організацій, які обробляють інформацію про клієнтів на додаток до записів співробітників та іншої інформації, яка є конфіденційною та містить стратегічно чутливі дані. Нові технології, такі як ключі від мобільних номерів, автоматизація гостьових кімнат і мобільна взаємодія з гостями, ще більше ускладнюють кіберуразливість гостинності.

Виділяють топ-10 поточних ризиків: 1. Кібератака або витік даних; 2. Економічний спад або повільне відновлення у час війни; 3. Перерва в бізнесі; 4. Шкода завдана бренду або репутації; 5. Погода та стихійні лиха; 6. Дефіцит робочої сили; 7. Пошкодження майна; 8. Відмова від інновацій або задоволення потреб клієнтів; 9. Грошовий потік або ризик ліквідності; 10. Ризик пандемії та кризи здоров'я [1].

Деякі з найбільших ризиків, з якими стикається галузь, залишаються відносно незмінними впродовж останніх кількох років, включно з ризиком, який займає друге місце, уповільнення економіки або повільне відновлення, особливо у час війни, а також переривання бізнесу, шкода завдана бренду або репутації та неспроможність впровадити інновації чи задовольнити потреби клієнтів, але погода та стихійні лиха, нестача робочої сили та ризики пошкодження майна є новими в топ-10. Хоча зміна клімату не входить до поточної топ-10 галузі, два нові ризики зумовлені зміною погоди та стихійним лихом, а також майновий збиток викликані не лише наслідками зміни клімату, але й воєнними діями, що тісно пов'язано із ризиком переривання бізнесу. Це свідчить про те, що індустрія гостинності досить гостро відчуває індивідуальні ризики, які безпосередньо впливають на момент втрати, і зосереджена на залученні ресурсів для пом'якшення їх впливу. Однак компанії ще недостатньо дослідили основну причину, яка має довший термін планування та вимагає додаткових рівнів стратегії пом'якшення.

Щодо неспроможності впровадити інновації або задовольнити потреби клієнтів, варто відмітити, що деякі компанії гостинності творчо підійшли до розгляду альтернативних варіантів використання місць з низьким рівнем заповнюваності, зокрема, це розширення контактів із мігрантами та іншими групами населення, які не проживають постійно у певній місцевості, а також шукали інші способи розширення та урізноманітнення пропозиції з метою забезпечення зростання бізнесу в бажаних регіонах [2]. Важливо передбачити, як ці зміни можуть вплинути на профіль ризику організації, і завчасно визначати, оцінювати та пом'якшувати нові ризики, пов'язані з цим впливом.

Незважаючи на те, що ризик пандемії та кризи здоров'я впали в глобальному рейтингу ризиків із сьомого місця у 2021 році до 32 місця у 2023 році, він залишається в десятці найбільших ризиків для індустрії гостинності – займає 10 місце тоді, як раніше у 2021 році був другим найвищим ризиком у галузі. Однією з причин, чому він продовжує перебувати в топ-10 гостинності, можуть бути залишкові наслідки пандемії, зокрема пов'язані з нестачею персоналу та меншою завантаженістю в деяких місцях, що продовжує створювати проблеми [4, 5].

Досить часто зустрічаються і недооцінені ризики. Дивно бачити, що геополітична нестабільність не входить до 10 найбільших ризиків для індустрії гостинності 2023 року, особливо з огляду на те, наскільки глобально взаємопов'язаний цей сектор і як зміни в одній країні можуть негативно вплинути на моделі подорожей у цій країні та в усьому світі. Війна в Україні та напруженість в інших регіонах земної кулі впливає на динаміку розвитку

індустрії гостинності, яка може швидко змінюватися. Як і під час пандемії, індустрія гостинності є однією з перших, хто відчує на собі вплив геополітичних змін, і, на нашу думку, вона виграє від аналізу ситуації та стратегій, які визначають, оцінюють і пом'якшують ці наслідки.

Те, що нестача робочої сили входить до 10 найбільших поточних ризиків, а нездатність залучити чи утримати найкращі таланти свідчить про те, що досягнення або підтримання рівня персоналу, необхідного для досягнення бажаного рівня обслуговування, є фундаментальною проблемою для організацій гостинності в деяких регіонах. Однак наявність відповідних навичок і досвіду на ключових посадах дійсно може сприяти зростанню та інноваціям, тому ми вважаємо, що організації гостинності виграють від найму та утримання найкращих талантів, створюючи кар'єрну траєкторію, яка призведе до вищого рівня залучення та меншої плинності кадрів.

Хоча топ-10 майбутніх ризиків індустрії гостинності віддзеркалюють багато з поточних топ-10 ризиків галузі, є помітні відмінності, які вказують на деякі більш стратегічні ризики. Зміна клімату, геополітична нестабільність і нездатність залучити або утримати найкращих фахівців увійшли до топ-10 майбутніх ризиків, посівши сьоме, восьме і дев'яте місця відповідно [1]. Включення цих нових ризиків, поряд з відсутністю пошкодження майна, грошових потоків або ліквідності, а також нездатністю впроваджувати інновації або задовольняти потреби клієнтів, ілюструє зміщення фокусу на більш стратегічні сфери захисту активів і зростання, і може відкрити двері для рішень і дій, які сприяють підвищенню стійкості [6].

Розвиток стійкості має вирішальне значення для успіху організацій гостинності, але він може і повинен здійснюватися в тандемі з зусиллями, спрямованими на розширення та урізноманітнення пропозицій і диференціацію, щоб залишатися привабливими, особливими і актуальними.

Виділяють також топ-10 майбутніх ризиків: 1. Економічний спад або повільне відновлення у час війни та повоєнний час; 2. Кібератака або витік даних; 3. Переривання бізнесу; 4. Ризик пандемії та кризи у сфері охорони здоров'я; 5. Погода та стихійні лиха; 6. Нестача робочої сили; 7. Зміна клімату; 8. Геополітична нестабільність; 9. Нездатність залучити або утримати найкращі таланти; 10. Коливання процентних ставок [1].

Крім того, поява коливань відсоткових ставок серед 10 основних ризиків індустрії гостинності віщує занепокоєння організацій щодо кредитних та іпотечних зобов'язань, які мають бути погашені в найближчому майбутньому. Стратегічне планування рефінансування цих зобов'язань може бути причиною підвищення рейтингу цього ризику, враховуючи коливання відсоткових ставок і пов'язану з цим волатильність витрат на енергоносії, матеріали та робочу силу, що ще більше ускладнює ситуацію з низьким рівнем рентабельності.

Відтак організації сфери гостинності, подорожей та відпочинку повинні шукати шляхи ефективного зменшення таких ризиків. Бізнес індустрії гостинності засвідчив про 14-відсоткове зростання готовності до ризиків у 2023 році порівняно з 2021 роком. Це свідчить про більшу впевненість у здатності організацій бути стійкими. Оскільки структура ризиків стрімко змінюється, компаніям слід і надалі бути пильними та зосереджуватися на плануванні безперервності бізнесу, на стратегіях реагування на кіберзагрози та стійкості, на проєктах з кількісної оцінки ризиків, пов'язаних з війною та іншими стихійними лихами, в тому числі зумовлені зміною клімату, а також на антикризовому управлінні, щоб і надалі підвищувати стійкість, потенційно покращувати клієнтський профіль та знижувати загальну вартість ризиків.

Оскільки кіберризик є ключовим ризиком для індустрії та загрозою, що постійно еволюціонує, підприємства гостинності повинні зміцнювати свою кіберстійкість за допомогою стратегії, яка включає свіжий погляд на оцінку, пом'якшення наслідків, передачу ризиків і підходи до відновлення. Організаціям потрібні дані та оцінка, щоб зрозуміти, як їхній кіберзахист і ризики впливають на фінансові ризики. Після того, як вразливості будуть

оцінені свіжим поглядом, цілісний підхід до їх зменшення може допомогти оптимізувати віддачу від інвестицій у посилення безпеки.

Оцінивши ризики та потенційні втрати, організації можуть визначити свій апетит до ризику і прийняти обґрунтовані рішення щодо того, чи варто приймати або ж хеджувати ризики і як саме. Однак лише 34% бізнесу індустрії гостинності повідомило, що вони оцінюють ризики для топ-10 поточних ризиків, і лише 12% зазначило, що вони кількісно оцінюють ці ризики. Кількісна оцінка ризиків особливо важлива, коли інфляція впливає на оцінку активів та інші витрати. В іншому випадку організації можуть опинитися без належного рівня страхового покриття та захисту активів у разі збитків.

Щоб допомогти вирішити проблему нестачі робочої сили, організаціям може бути корисно переглянути процеси найму, підходи до навчання, соціальні пакети та порівняльний аналіз компенсацій, щоб підвищити ефективність та покращити свою ціннісну пропозицію для працівників, водночас керуючи витратами, де це доречно. Це також може принести довгострокові переваги у диференціації організацій від конкурентів, залученні та утриманні талановитих працівників.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Top Risks Facing Hospitality, Travel and Leisure Organizations. AON. URL: <https://www.aon.com/en/insights/reports/global-risk-management-survey/top-risks-facing-hospitality-travel-and-leisure-organizations>.

2. Vladymyr O. Influence of the Ukrainian refugees on the development of hotel and restaurant business in the countries of Central and Eastern Europe. *Collection of papers New Economy*. Vol. 1, No. 1, 2023. PP. 64-74.

3. Владимир О. М. Основные тенденции развития предприятий гостинно-ресторанного бизнеса та сферы туризма у 2019-2021 роках. *Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації*: тези доповідей VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2021. С. 311-315.

4. Владимир О., Бажанова Н. Суспільні виклики та соціальна відповідальність бізнесу у час війни. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2022. Вип. 2 (27). С. 45-62.

5. Владимир О., Шерстюк Р. Ейдетика на службі гостинно-ресторанного бізнесу: смак, дизайн та етичність застосування. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2024. № 3 (1). С.47-61.

6. Коваленко А. С., Владимир О. М. Юридичні ризики, що супроводжують процес відкриття кафе чи ресторану та шляхи їх уникнення. *Наука, інновації, бізнес: проблеми, перспективи і сьогочасні тренди розвитку*: Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, академіка НАН України Миколи Григоровича Чумаченка, 26 травня 2023 року. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2023. С. 57–58.

*Діана Мілецька, Денис Миронов
(Полтава)*

СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Готельна індустрія відкрита для суспільства як специфічна світова система. Тому інтерес до неї, теорії та практики за нових умов в Україні з її нереалізованими ресурсами туристського потенціалу, зростає і потребує розроблення нових підходів до управління підприємствами готельного господарства з багатьох причин:

1) стрімко активізуються і видозмінюються внутрішні механізми ділової й оздоровчої активності населення, стиль та умови життя, суттєво зростає мобільність та міграція населення;

ЗМІСТ
ЕКОЛОГІЯ

Євген Іванов, Володимир Пенюк

ТЕХНОЛОГІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРИРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ
НОВОВОЛИНСЬКОГО ГІРНИЧОПРОМИСЛОВОГО РАЙОНУ

3

Оксана Шкрябко, Олександр Прокопенко

ГІГІЄНА КОРИСТУВАННЯ МОБІЛЬНИМ ТЕЛЕФОНОМ

9

ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ

Артем Коваленко, Ольга Владимир

ОСНОВНІ РИЗИКИ, З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ
ГОСТИННОСТІ, ПОДОРОЖЕЙ І ВІДПОЧИНКУ

13

Діана Мілецька, Денис Миронов

СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

16

Єлизавета Чоботару, Денис Миронов

УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ДОДАТКОВИХ ПОСЛУГ
В ЗАКЛАДІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА
ЗА РАХУНОК ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

19

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Богдан Каджася

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ, СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ В ЦІЛОМУ

21

ЕКОНОМІКА

Дарина Коваль

ФОРМУВАННЯ ВІДНОСИН БІЗНЕСУ ІЗ ЗОВНІШНІМИ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ
НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

25

Аміна Попеско, Тетяна Павлюк

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

28

Валентин Попик

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ
БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

31

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ

Вікторія Гура

СУЧАСНА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА АРТ-МЕНЕДЖЕРІВ
У СФЕРІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

35

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Валентина Петрович

РОЛЬ СУЧАСНИХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

38

ПЕДАГОГІКА

Софія Деревянко

АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЧИТАННЯ
СЕРЕД УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

42

Лариса Жирук, Юлія Пижук

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ НА ТЕМУ:
«ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА УСКЛАДНЕННЯ ЦД 2 ТИПУ»

45

Людмила Слободянюк

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ
З КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

50

ПСИХОЛОГІЯ

Ірина Козубенко

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР'ЄРІВ
У ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ 54

Галина Шейко, Ілона Рожкова

ОСНОВНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 57

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Ісмайил Алієв

ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ НА РЕЗУЛЬТАТ 60

Олег Денисюк

ВИЗНАЧЕННЯ І ОЦІНЮВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ КУРСАНТІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ З МЕТОЮ
УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 63

Олександр Мамбик, Віталій Микитюк

ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ НА РІВЕНЬ СТРЕСОСТІЙКОСТІ
ТА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ. СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ
НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ШЛЯХ ДО ЗДОРОВОГО ТІЛА
ТА РОЗВИНЕНОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ 69

Микола Перехрест

ШЛЯХИ ЗАЛУЧЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ДО ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 72

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Людмила Березан, Олександр Прокопенко

ФІДБЕК ЯК ДІЄВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ 76

ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ

Сергій Топчій

МЕТОДИКА ОБРОБКИ ІНДИКАТОРНИХ ДІАГРАМ ДВИГУНА 79

АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО

Алла Петриковська, Стефанія Малимон

НОВА УКРАЇНА 84

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 88

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2024. Вип. 95. 92 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку».

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті:
<http://confscience.webnode.com.ua>

Укладачі: С. М. Кикоть, І. В. Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І. В. Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
08401, вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав,
Київська обл., Україна
тел. 0930569496,
сайт: confscience.webnode.com.ua

